Yttrande över Motion 2021:64 av Jonas Lindberg (V) om Kommission för att belysa omfattning av tystnadskultur i Region Stockholms sjukvård

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) har av Rotel I – Finans-, fastighet- och serviceroteln getts möjligheten att yttra sig om Kommission för att belysa omfattning av tystnadskultur i Region Stockholms sjukvård.

Ärendet

I motionen framförs förslag att regionfullmäktige beslutar att tillsätta en oberoende kommission med forskningsanknytning som ska belysa förekomsten av tystnadskultur i Region Stockholms sjukvård, att kommissionen förutsättningslöst genomlyser regionens styrmodell, ekonomiska ersättningssystem, ledarskapsutbildningar, vårdens uppdrag med mera som kan anses påverka förekomst av en tystnadskultur.

Vidare föreslår motionären att kommissionen belyser medarbetares, chefers och patienters/patientföreningars upplevelse, erfarenheter och syn på frågan samt att kommissionen återrapporterar sitt arbete regionfullmäktige med förslag på eventuella aktiva åtgärder.

Förvaltningens yttrande

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) är en del av den egenägda vården inom Region Stockholm vilket innebär att SLSO följer de styrande dokument som beslutas av regionfullmäktige.

SLSO har sedan ett par år tillbaka en ”visselblåsare-funktion” som är ett av de verktyg man som medarbetare kan använda sig av för att lyfta frågor som rör synpunkter eller iakttagelser på verksamheten och där man också har rätt att vara anonym.

Inkomna anmälningar hanteras av särskild funktion i samråd med andra eventuellt berörda verksamhetsstöd. Om utredning pekar på att olagligheter kan ha förekommit, ska polisanmälan övervägas. Inkomna anmälningar och resultat av utredningar sammanställas årligen och redovisas för nämnden, i anslutning till verksamhetsberättelsen.

Förslag till beslut
Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde föreslås besluta

att avge Yttrande över Motion 2021:64 av Jonas Lindberg (V) om Kommission för att belysa omfattning av tystnadskultur i Region Stockholms sjukvård enligt ovanstående.

Mikael Ohrling
Sjukvårdsdirektör

Annika Jerhamre
Kanslichef

Region Stockholm

Region Stockholm
2021-10-07

Motion av Jonas Lindberg om Kommission för att belysa omfattning av tystnadskultur i Region Stockholms sjukvård

Återkommande förekommer berättelser från medarbetare i vården om tystnadskultur. Senast i raden av artiklar kommer från sjukvårdsuppropet i Dagens Medicin 3 juni 2021: https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/sjukvardschefer-som-vagar-protestera-riskerar-jobbet/

Det är oerhört allvarliga uppgifter som framkommer och synnerligen bekymmersamt om höga chefer i vården inte har medarbetarnas förtroende utan istället anses skönmåla verkligheten. Det är också ett stort patientsäkerhetsproblem om medarbetare i rädsla för repressalier inte vågar uttrycka kritik mot hur resurser prioriteras eller hur besparingsåtgärder slår i verksamheterna. Tidigare forskning som tittat delvis på detta i Region Stockholm framhäver att chefer i denna region tenderar vara mer lojala med budget och avtalstexter än med vårdens etiska principer och patientsäkerhet *(På spaning efter etik: etisk kompetens och ansvarstagande för ledning och styrning av hälso- sjukvården. 2018. Erica Falkenström & Anna T Höglund).*

Dessa uppgifter förekommer alltför ofta för att anses vara enskilda ytterligheter. Det är något strukturellt problem i styrningen av sjukvården när en sådan här kultur fortsätter att frodas trots att många tycks bekymrade över den utvecklingen. Det är på intet sätt ett problem unikt för region Stockholm men något som ändå föranleder aktiva åtgärder från regionalt håll liksom nationellt. Vad beror tystnadskulturen på? Hur kan vi jobba mot detta? Vad för mekanismer och styrsystem främjar och hämmar en tystnadskultur? Ett stort problem inom sjukvården idag är medarbetarnas avsaknad förtroende för chefer och ansvariga politiker. Då måste vi som ytterst ansvariga för hälso- sjukvårdens styrning i Region Stockholm på allvar penetrera detta område och beforska det, förstå det och föreslå åtgärder som gör att vi kommer ifrån en tystnadskultur.

Med anledning av detta yrkar Vänsterpartiet att regionfullmäktige beslutar:

Att tillsätta en oberoende kommission med forskningsanknytning som ska belysa förekomsten av tystnadskultur i Region Stockholms sjukvård

Att kommissionen förutsättningslöst genomlyser regionens styrmodell, ekonomiska ersättningssystem, ledarskapsutbildningar, vårdens uppdrag med mera som kan anses påverka förekomst av en tystnadskultur

Att kommissionen belyser medarbetares, chefers och patienters/patientföreningars upplevelse, erfarenheter och syn på frågan

Att kommissionen återrapporterar sitt arbete regionfullmäktige med förslag på eventuella aktiva åtgärder

Jonas Lindberg
Vänsterpartiet